

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितः

श्रीमदणुभाष्यम्

SrimadAnandatirtha Bhagavadpadacharya viracita

Srimad Anubhashyam (E-Book)

(in Devanagari)

Published by : Madhva Library (<http://www.madhvalibrary.org>)

Contributed by: Sri Shashidhar Magadi (USA)

No of Pages : 7

© Madhva Library.

If you notice , any error please inform us .We will correct them on top priority

श्रीमदणुभाष्यम्

नारायणं गुणैः सवैरुदीणं दोषवर्जितम् ।

ज्ञेयं गम्यं गुरुंश्चापि नत्वा सूत्रार्थ उच्यते ॥ १ ॥

विष्णुरेव विजिज्ञास्यः सर्वकर्ताऽऽगमदोदितः ।

समन्वयादीक्षतेश्च पूर्णानंदोऽतरः खवत् ॥ २ ॥

प्रणेता ज्योतिरित्याद्यैः प्रसिद्धैरन्यवस्तुषु ।

उच्यते विष्णुरेवैकः सर्वैः सर्वगुणत्वतः ॥ ३ ॥

सर्वगोऽत्ता नियंता च दृश्यत्वाद्युज्झितः सदा ।

विश्वजीवांतरत्वाद्यैर्लिङ्गैः सर्वैर्युतः स हि ॥ ४ ॥

सर्वाश्रयः पूर्णगुणः सोऽक्षरः सन् हृदजगः ।

सूर्यादिभासकः प्राणप्रेरको दैवतैरपि ॥ ५ ॥

ज्ञेयो न वेदैः शूद्राद्यैः कंपकोऽन्यश्च जीवतः ।

पतित्वादिगुणैर्युक्तस्तदन्यत्र च वाचकैः ॥ ६ ॥

मुख्यतः सर्वशब्दैश्च वाच्य एको जनार्दनः ।

अव्यक्तः कर्मवाक्यै (च्यै)श्च वाच्य एकोऽमितात्मकः ॥ ७ ॥

अवांतरं कारणं च प्रकृतिः शून्यमेव च ।

इत्याद्यन्यत्रनियतैरपि मुख्यतयोदितः

शब्दैरतोऽनंतगुणो यच्छब्दा योगवृत्तयः ॥ ८ ॥

॥ इति श्रीमदानंदतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमदणुभाष्ये प्रथमोऽध्यायः ॥

द्वितीयोऽध्यायः

श्रौतस्मृतिविरुद्धत्वात् स्मृतयो न गुणान् हरेः ।

निषेद्धं शक्त्युर्वेदा नित्यत्वान्मानमुत्तमम् ॥ ९ ॥

देवतावचनादापो वदंतीत्यादिकं वचः ।

नायुक्तवाद्यसन्नैव कारणं दृश्यते क्वचित् ॥ १० ॥

असज्जीवप्रधानादिशब्दा ब्रह्मैव नापरम् ।

वदंति कारणत्वेन क्वापि पूर्णगुणो हरिः ॥ ११ ॥

स्वातंत्र्यात् सर्वकर्तृत्वान्नायुक्तं तद्वदेच्छ्रुतिः ।

भ्रांतिमूलतया सर्वसमयानामयुक्तितः ॥ १२ ॥

न तद्विरोधाद्वचनं वैदिकं शङ्क्यतां व्रजेत् ।

आकाशादिसमस्तं च तज्जं तेनैव लीयते ॥ १३ ॥

सोऽनुत्पत्तिलयः कर्ता जीवस्तद्वशगः सदा ।
तदाभासो हरिः सर्वरूपेष्वपि समः सदा ॥ १४ ॥

मुख्यप्राणश्चेन्द्रियाणि देहश्चैव तदुद्भवः ।
मुख्यप्राणवशे सर्वं स विष्णोर्वशगः सदा ॥ १५ ॥

सर्वदोषोज्झितस्तस्माद्भगवान् पुरुषोत्तमः ।
उक्ता गुणाश्चविरुद्धास्तस्य वेदेन सर्वशः ॥ १६ ॥

॥ इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमदणुभाष्ये द्वितीयोऽध्यायः ॥

तृतीयोऽध्यायः
शुभेन कर्मणा स्वर्गं निरयं च विकर्मणा ।
मिथ्याज्ञानेन च तमो ज्ञानेनैव परं पदम् ॥ १७ ॥

याति तस्माद्विरक्तः सन् ज्ञानमेव समाश्रयेत् ।
सर्वावस्थाप्रेरकश्च सर्वरूपेष्वभेदवान् ॥ १८ ॥

सर्वदेशेषु कालेषु स एकः परमेश्वरः ।
तद्भक्तितारतम्येन तारतम्यं विमुक्तिगम् ॥ १९ ॥

सच्चिदानन्द आत्मेति मानुषैस्तु सुरेश्वरैः ।

यथाक्रमं बहुगुणैर्ब्रह्मणात्वखिलैर्गुणैः ॥ २० ॥

उपास्यः सर्ववैदैश्च सर्वैरपि यथाबलम् ।

ज्ञेयो विष्णुर्विशेषस्तु ज्ञाने स्यादुत्तरोत्तरम् ॥ २१ ॥

सर्वेऽपि पुरुषार्थाः स्युर्ज्ञानादेव न संशयः ।

न लिप्यते ज्ञानवांश्च सर्वदोषैरपि क्वचित् ॥ २२ ॥

गुणदोषैः सुखस्यापि वृद्धिहासौ विमुक्तिगौ ।

नृणां सुराणां मुक्तौ तु सुखं क्लृप्तं यथाक्रमम् ॥ २३ ॥

॥ इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमदणुभाष्ये तृतीयोऽध्यायः ॥

चतुर्थोऽध्यायः

विष्णुर्ब्रह्म तथा दातेत्येवं नित्यमुपासनम् ।

कार्यमापद्यपि ब्रह्म तेन यात्यपरोक्षताम् ॥ २४ ॥

प्रारब्धकर्मणोऽन्यस्य ज्ञानादेव परिक्षयः ।

अनिष्टस्योभयस्यापि सर्वस्यान्यस्य भोगतः ॥ २५ ॥

उत्तरेषूत्तरेष्वेवं यावद्वायुं विमुक्तिगाः ।

प्रविश्य भुञ्जते भोगांस्तदन्तर्बहिरेव वा ॥ २६ ॥

वायुर्विष्णुं प्रविश्यैव भोगश्चैवोत्तरोत्तरम् ।

उत्क्रम्य मानुषा मुक्तिं यांति देहक्षयात् सुराः ॥ २७ ॥

अर्चिरादिपथा वायुं प्राप्य तेन जनार्दनम् ।

यांत्युत्तमा नरोच्चाद्या ब्रह्मलोकात् सहामुना ॥ २८ ॥

यथासंकल्पभोगाश्च चिदानन्दशरीरिणः ।

जगत्सृष्ट्यादिविषये महासामर्थ्यमप्यृते ॥ २९ ॥

यथेष्टशक्तिमन्तश्च विना स्वाभाविकोत्तमान् ।

अनन्यवशगाश्चैव वृद्धिह्रासविवर्जिताः

दुःखादिरहिता नित्यं मोदन्तेऽविरतं सुखम् ॥ ३० ॥

पूर्णप्रज्ञेन मुनिना सर्वशास्त्रार्थसंग्रहः ।

कृतोऽयं प्रीयतां तेन परमात्मा रमापतिः ॥ ३१ ॥

नमो नमोऽशेषदोषदूरपूर्णगुणात्मने ।

विरिचिशर्वपूर्वेण यवन्धाय श्रीवराय ते ॥ ३२ ॥

॥ इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमदणुभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः ॥